

ГЕРОЇ БОГДАНОВОГО КРАЮ

В.М. Лазуренко /Черкаси/

З перших днів війни сотні жителів древнього села Суботів Чигиринського району пішли на фронт захищати рідну землю. Додому з війни повернулася всього третина фронтників. Сьогодні живими з них залишилось лише 53. Це прості трудівники, часом навіть не помітні сивочолі люди. Але без них, без їхнього фронтowego важкого буття не було б перемоги над фашизмом. І наше слово глибокої шани і вдячності про деяких із них.

...Зіновієві Андрійовичу Дейнеженку на початок війни було всього 18 років. До грудня 1943 року, часу визволення Суботова, він був активним учасником молодіжної підпільної організації села. Згодом - розвідником. Пройшов Україну, Молдавію, Польщу, Угорщину та Австрію. Перемогу зустрів у Берліні. Серед нагород - два ордени Червоної Зірки, орден Великої Вітчизняної війни I ступеня та орден Слави III ступеня, медалі за Корсунь-Шевченківську операцію та за визволення Праги".

...Коцуренко Панас Якович уже 22 червня 1941 р. брав участь у боях під Белостоком та Волковиськом у Західній Білорусії. Тут потрапив у полон і був вивезений до Німеччини в концтабір № 326. До 1944 р. - робота в кам"яних кар"ерах у м. Гайберг. На початку 1945 р. - звільнений союзницькими військами. Нагороджений орденом Великої Вітчизняної війни II ступеня та кількома медалями.

...Активним учасником партизанського руху на Черкащині до 1943 року був Кривенко Микола Артемович. Після звільнення Чигиринщини подальшою його адресою став 4-й Український фронт, 138-й полк, 768-а стрілецька дивізія. Був командиром розвідки.

...В 37-му окремому понтонно-моторизованому батальйоні розпочав війну Петро Якович Кривенко, учасник оборони Одеси, Николаєва, Маріуполя, Донецька, Харкова, Ростова, Новоросійська, Туапсе. Брав участь у звільненні Таманського півострова, Литви, Латвії. Учасник взяття м. Кенігсберга. Закінчив війну 3 вересня 1945 р. після капітуляції мілітаристської Японії. Нагороджений орденом Великої Вітчизняної війни II ступеня,

медалями "За відвагу", "За взяття Кенігсберга", "За оборону Кавказу".

...4-й кавалерійський корпус, 251-й автотранспортний батальйон. Тут пройшов бойовий шлях Тимофій Федорович Коваленко. Був шофером, перевозив особливо важливі вантажі дорогами України, Молдавії, Румунії, Угорщини, Чехословаччини, Австрії.

...Війна застала Бевзенка Пилипа Сафоновича у складі Біломорської військової флотилії. Звідти він був відізваний на бойові військові кораблі Північного флоту. Супроводжував каравани союзників.

...В роки війни в селі Суботів діяла комсомольська підпільна організація. Члени її слухали по радіоприймачу зведення Інформбюро і розповсюджували їх серед населення, допомагали переховуватись молоді, якій загрожували облави для відправлення на роботи в Німеччину, переховували і лікували поранених солдат, врятованих із оточення, читали людям підпільні газети.

Тяжкою, відповідальною, а в той же час і трагічною була доля їх учасників. Такою вона була і в організатора цього підпілля Марини Мусіївни Кривенко. Девізом її життя стала боротьба з жорстоким і лютим ворогом. Комсомольці знали про її зв'язок з партизанами, виконували кожне її доручення.

...Ранок того дня був тихий. Марина з відрами підійшла до криниці. Раптом на вулиці, що тягнеться від центру села, з'явилися вершники. На шапках у них були червоні стрічки, і ніщо не викликало сумніву, що це партизани. Та серед них вона впізнала відомого всьому Суботову поліцая. Про це і повідомила одному партизану. Ці слова для неї були останніми. Не видала друзів, мовчала під страшними тортурами. Вранці наступного дня Кривенко Марину Мусіївну було розстріляно.

З кожним роком все далі в минуле відходить війна. Та не погасне в пам'яті вдячних односельчан спомин про земляків, які своєю кров'ю, ціною власного життя заплатили за наше щасливе сьогодення.

Підписано до друку 18.04.95. Формат 60 x 84 1/16
Обл.-вид.арк.10,0. Зам. № 30. Тираж 1000.

НДІТЕХІМ, м. Черкаси, бульвар Т.Г.Шевченка, 205